

Verwijderen grafsteen verlopen grafrechten

---

11 april 2008

Vraag nummer: 5347 (oude nummer: 10611)

Geachte heer Van der Putten,

Ik ben werkzaam op de gemeentelijke begraafplaats in Zxxxxxxxxx. Er zijn huurkoopgraven op deze begraafplaats, waarvan de grafrechten al 10 à 20 jaar zijn verlopen. Momenteel worden de rechthebbenden benaderd of zij alsnog de grafrechten willen verlengen. Willen zij niet verlengen, dan wordt aangegeven dat de grafsteen wordt verwijderd. De afdeling Juridische Zaken van onze gemeente geeft aan dat verwijdering van de grafsteen, nadat door de rechthebbende afstand is gedaan, niet zonder meer is toegestaan.

Het lijkt mij dat het verwijderen van de grafstenen in voornoemde gevallen wel is toegestaan, omdat het toch niet zo zou moeten zijn dat een rechthebbende die niet meer betaalt, gelijke rechten (in dit geval het behouden van de grafsteen) zou hebben als een rechthebbende die wel grafrechten betaalt.

Kunt u mij informeren wat hieromtrent wettelijk is vastgelegd?

Met vriendelijke groet,

Antwoord:

Geachte heer,

Nadat de grafrechten afgelopen zijn, of wanneer afstand van een graf is gedaan, kan de beheerder van de begraafplaats uiteraard de grafmonumenten verwijderen.

Ik zou niet weten waarom nadat door een rechthebbende afstand is gedaan van grafrechten, een grafsteen niet zonder meer verwijderd zou mogen worden, zoals door de afdeling Juridische Zaken van uw gemeente gesteld is. Als iemand een huis huurt tot 1 maart heeft hij toch ook geen recht om er na 1 maart zijn rode gordijnen te laten hangen? Hij kan ze laten hangen, maar de verhuurder mag ze weghalen en weggooiden. Ik zou benieuwd zijn welke redenering of argumentatie de afdeling Juridische Zaken voor haar mening heeft.

Ik kan me voorstellen dat er wellicht aarzeling is bij de afdeling Juridische Zaken, als er in het verleden fouten zijn gemaakt. Bijvoorbeeld wanneer rechthebbenden niet gewezen is op de mogelijkheid om het grafrecht te verlengen. Dan is dat een verzuim dat nu eerst hersteld zou moeten worden, vóórdat het graf definitief verwijderd wordt. Het aanbieden van een verlenging is sinds 1 juli 1991 een wettelijke verplichting. Dat speelt dus niet bij graven die 20 jaar geleden al afliepen, maar wel bij graven waarvan de rechten 10 jaar geleden afliepen.

Ook is denkbaar dat er in de beheersverordening van uw gemeente staat dat de grafsteen een bepaalde termijn nog beschikbaar wordt gehouden voor nabestaanden. Sommige gemeenten kennen daar een termijn van 1 of 2 maanden voor. Maar dat is natuurlijk niet meer aan de orde voor graven waarvan de rechten al vele jaren geleden afliepen.

U vraagt waar een en ander wettelijk is vastgelegd. Dit staat niet in de wet. Net zo min als dat in de wet staat dat een vertrekkende verhuurder geen recht heeft om rode gordijnen te laten hangen. Maar dat is gewoon een kwestie van contract en recht: als de overeengekomen termijn is verstreken houden de

rechten op. Tenzij de verordening nog een bepaalde overgangstermijn aanbiedt, zoals een paar weken of maanden voor het ophalen van een grafsteen.

Overigens, als u verlenging aanbiedt, dan zou die in moeten gaan met terugwerkende kracht, vanaf de datum dat het oude grafrecht afliep. Als dat niet de bedoeling is maar het grafrecht nu in zou moeten gaan, dan kan juridisch gezien alleen sprake zijn van de uitgifte van een nieuw graf (voor een termijn van 20 jaar). Men kan immers alleen iets verlengen dat doorloopt. Er kan/ mag geen gat in zijn. Net als met een touw. Een verlengd touw is een uitgerekt verlengd touw of een aangeknoopt touw maar blijft één touw. Een touw met een gat er in zijn twee touwen. Een graf met een 'tijdsgat' moet een nieuw graf worden. Dat kan verschil maken voor de inhoud van het grafrecht (bijvoorbeeld oude graven kunnen voor 3 personen zijn, terwijl nu graven alleen voor 2 worden uitgegeven). Ik weet niet hoe het bij u is, maar wijs op mogelijke consequenties.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.